

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE

-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-

Br. 16-02/16-1/

EPA 1009 XXV

Podgorica, 23. mart 2016. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 134. sjednice održane, 21. marta 2016. godine, podnosi

I Z V J E Š T A J

o razmatranju PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

Odbor se upoznao sa razlozima za donošenje izmjena i dopuna Zakona o porezu na dobit pravnih lica, saopštenim u uvodnom obrazloženju predstavnika predlagača kojima se, između ostalog, predlaže: priznavanje rashoda u poreske svrhe u periodu kada je izvršena njihova isplata, uključivanje novih oblika izdataka koji se u poreske svrhe priznaju kao rashod u iznosu do 3,5% ukupnog prihoda, preciznije definisanje pojedinih rashoda koji se priznaju u poreske svrhe, uvođenje mehanizama za oporezivanje kapitalnog dobitka, uključivanje novih oblika prihoda na koje se plaća porez po odbitku, bliža definicija pojedinih oblika prihoda koje nerezidentna pravna lica ostvare u Crnoj Gori, kao i uvođenje obaveznog podnošenja poreske prijave elektronskim putem od strane obveznika.

Sjednici su povodom navedenog predloga zakona, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali predstavnici: Unije poslodavaca Crne Gore, Privredne komore Crne Gore i Unije slobodnih sindikata Crne Gore.

Predstavnicu Unije poslodavaca Crne Gore ukazala je da su izmjene i dopune Zakona urađene bez prethodno sprovedene javne rasprave i konsultacija sa privrednim i drugim zainteresovanim subjektima na koje će se odredbe odnositi, te da bi tu praksu trebalo promijeniti. Takođe, iznijela je stav da nije prihvatljiva odredba člana 1 Predloga zakona, imajući u vidu da se predloženom dopunom za troškove zarada, otpremnina i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, uvodi načelo gotovinske realizacije, što je po njenom mišljenju, u suprotnosti sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji i Međunarodnim računovodstvenim standardima, gdje se primjenjuje princip fakturisane realizacije. U odnosu na nove oblike izdataka koji se u poreske svrhe priznaju kao rashod prema pravnim licima u iznosu do 3,5 % ukupnog prihoda, navela je da navedena odredba treba da se odnosi i na fizička lica. Takođe, ukazala je na potrebu da se tehnička rezervisanja kod osiguravajućih društava priznaju kao rashod. U odnosu na član 5 koji se odnosi na obezvređivanje imovine, navela je da takva norma može podstaći koruptivne radnje i malverzacije, kao i da je suprotna Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Predstavnicu Unije slobodnih sindikata Crne Gore ocijenila je da je socijalni dijalog u Crnoj Gori na niskom nivou, kao i da poslodavci ne žele da pregovaraju sa sindikatima, te da na taj način izbjegavaju da regulišu prava zaposlenih kolektivnim ugovorima. U odnosu na navedeno bila je mišljenja da je potrebno da porez na dobit pravnih lica koja nemaju zaključene kolektivne ugovore, a imaju preko deset zaposlenih i bruto prihod preko 500 hiljada eura, bude 11%. Navela je da su poslodavci u bankarskom sektoru jednostrano otkazali postojeći granski kolektivni ugovor i to u trenutku kada su banke ostvarile značajnu dobit, takođe, ukazala je i na probleme sa multinacionalnim kompanijama kada je u pitanju zaključivanje kolektivnih ugovora. Imajući u vidu navedeno zaključila je da je potrebno kreirati mehanizme kojima će se podstaći zaključivanje kolektivnih ugovora.

Predstavnik Privredne komore Crne Gore ukazao je na probleme u primjeni kako Zakona o porezu na dobit pravnih lica, tako i drugih poreskih zakona, te potrebu da se navedeno reguliše donošenjem novog zakonskog akta, imajući u vidu veliki broj izmjena koje su uslijedile nakon početka primjene Zakona. Ukazao je da se pred Upravnim sudom nalazi veliki broj predmeta koji se odnosi na naplatu i utvrđivanje poreza, te da je nizak nivo naplate poreza, kao i da poreski inspektori na terenu imaju problema kako u tumačenju normi, tako i u utvrđivanju obaveza privrednih subjekata, što po njegovom mišljenju negativno utiče na privredne subjekte. Takođe, ukazao je na probleme utvrđivanja poreza po odbitku i naveo da je, kada su u pitanju poreski zakoni, potrebno sprovesti temeljnu javnu raspravu, kako bi se svi subjekti upoznali sa svojim obavezama prije njihove primjene.

Na Odboru je ocijenjeno da je porez na dobit pravnih lica jedan od najvažnijih direktnih poreza, kao i da je potrebno sprovesti sveobuhvatnu analizu efekata primjene Zakona. Takođe, bilo je mišljenja da je Predlog zakona trebao proći javnu raspravu, kao i da je prethodno trebao biti razmotren na Socijalnom savjetu Crne Gore, imajući u vidu različita mišljenja predstavnika poslodavaca i zaposlenih po određenim pitanjima.

Tokom rasprave pokrenuta su pitanja koja su se, između ostalog, odnosila na načelo gotovinske realizacije; uvođenje mehanizama oporezivanja kapitalnog dobitka, odnosno efekte primjene dosadašnjih normi oporezivanja kapitalnog dobitka, imajući u vidu da se Zakon primjenjuje od 1. januara 2002. godine; izdatke, odnosno donacije koje se u poreske svrhe priznaju kao rashod prema pravnim licima u iznosu do 3,5% ukupnih prihoda, kao i mogućnost priznavanja istih prema fizičkim licima; tehnička rezervisanja osiguravajućih društava; preciznije definisanje dokaza o neuspjeloj naplati potraživanja prilikom priznavanja otpisa vrijednosti sumnjivih potraživanja, kao rashoda u poreske svrhe; akte kojima se regulišu rashodi koji se priznaju na teret banke u poreske svrhe; nove oblike prihoda na koje se plaća porez po odbitku itd. Imjući u vidu da se poreski obuhvat proširuje ukazano je na potrebu da isti bude ravnomjerno raspoređena.

Takođe, bilo je mišljenja da nema dovoljnog poreskog obuhvata, kao ni zaštitnih mehanizama da se porez na dobit pravnih lica, naročito kod velikih poreskih obveznika objektivno prikaže, odnosno da se spriječi nerealno uvećanje troškova poslovanja, koje umanjuje poresku osnovicu i prihode državi. U odnosu na nepoštovanje kolektivnih ugovora kod velikih poreskih obveznika, kao i u sektorima kao što su energetika, telekomunikacije i finansijsko poslovanje, ukazano je na potrebu uvođenja progresivne poreske stope, odnosno veće stope od Zakonom utvrđene.

Predstavnik predlagača obavijestio je Odbor da su, uvažavajući primjedbe i sugestije Udruženja poslodavaca, prihvatljive izmjene Predloga zakona u dijelu koji se odnosi na tehnička rezervisanja kod osiguravajućih društava i dopunu kaznenih odredbi za slučaj netačnog obračuna poreza na dobit. S tim u vezi predložio je da Odbor sagleda mogućnost predlaganja amandmana.

Na Predlog zakona najavljeno je podnošenje amandmana.

Odbor je, sa pet glasova „za“ i tri glasa „uzdržan“, odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Almer Kalač.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović